

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA
TELÉFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

PER LA

REPUBLICA

¡VOTEU!...

Monòleg de l'elector republicà

Noves eleccions. Grans eleccions aquestes. Tenen més importància i més transcendència que mai. Ja sé que no hem de treure una majoria republicana. Dins l'estat actual de baixesa del sufragi, això és impossible. Però n'hi haurà prou amb el triomf de quaranta diputats republicans, per a demostrar la força i l'arrelament del nostre partit a Espanya. I el triomf nostre en algunes grans ciutats, provarà que l'opinió viva del país va cap a l'esquerra.

Vaig a votar i ho faré amb més decisió que mai. Es ben cert que la tria d'alguns candidats republicans, és propia per a refrescar el meu entusiasme. Que no es creguin els directores del partit que jo no m'en adono d'això i d'altres coses. Però jo, més noble que algun d'ells, poso les idees per damunt de tot. Si jo fos republicà per la cara de certs quefes, ja faria temps que hauria deixat d'ésser-ho. Però ho sóc per l'alta idea que estima el meu cor.

Votaré per la República, per l'ideal. Votaré les candidatures de les esquerres, per més que no les llegiré gaire, per a evitar les ganes de treure'n algun nom. Votaré per les idees d'ampla llibertat humana, cap a les quals s'orienta el món nou que va sortint de la gran guerra...

La tristesa de l'elecció

—Votareu als regionalistes?— em pregunten.

—Mai.

—Aleshores votareu als republicans.

—No, no, jo votare a uns republicans, als meus, al qui m'ofereixi l'exemplaritat de la seva vida plena d'un sacerdoti intel·ligent o d'una ardua abnegació.

—Sóu un indisciplinat.

—No, perquè jo no he fet jurament a cap disciplina... Ésser republicà té quelcom de protestant, és a dir d'interpretador de la vida civil, com el luterà ho és de les narracions bíbliques. Jo sóc lliure i la meua llibertat em permet triar an aquells als qui concedeixo valor representatiu. Si rebutjo les altes autoritats governants, si rebutjo tota obediència als servidors dels altars eclesíastics, puc fer capítular la meua lliure voluntat davant de unes fictícies autoritats de partit que volen imposar els dogmes dels seus altars laics? Si elecció significa poder d'escullir, facultat de tria, jo elegiré als que em semblin són els millors.

—Però cal una organització que canalitzi i faci eficaç l'elecció.

—Certament, però quina dolorosa certitut la nostra de no veure'ns representats per aqueixos homes que volen estimular la nostra sentimentalitat republicana! Són els meus i els voto—diu la multitud electoral—. Nosaltres no ho podem dir que siguin els nostres; són sempre els dels altres. Aqueix home que durant anys i anys ens ha donat el nostre pa esperitual, de cada dia, no hi figura mai en les nostres candidatures. L'estimem i els altres el rebutgen, i contrariament, rebutgem als que els altres estimen. Aquest altre home que reproduïx els romàntics episodis dels vells lluitadors, que sembla un Blanqui o un Fermí Salvochea, anant de la presó a l'exil mai tampoc redreça el seu nom en les candidatures que'ns asseguren ésser nostres.

I en canvi, heu's-aquí que l'home-bossa, és ofert sempre al poble per a que sigui elegit. Un any vé de l'Amèrica; un altre és recollit del barri sumptuós de la ciutat; un altre l'extreu de la direcció de una companyia poderosa. Actualment l'home-bossa és ben conegut. No és un cervell ni una sapiència, ni una abnegació, i, no obstant, havent usurpat el lloc que pertocava a l'intel·ligència o als perseguits per la justícia, ens diuen: Voteu-lo! Per què?—preguntem.

—Perquè és dels vostres—ens responen.

I entre ell i jo, com entre tú, llegidor, i ell, no existeix cap fraternitat, ni cap similitut.

—Prescindiu dels homes i voteu al partit.

—Jo no'n tinc de partit i la majoria dels electors republicans tampoc en tenen de partit. Ademés, així, el partit s'eregeix en dictadura i en dogma, una mena de companyia de Jesús republicana a la qual hem de servir *pernide ac cadaver*, és a dir, sense discerniment ni voluntat seleccionadora.

—Però amb cap nom dels que us ofereixen se produeix les coincidències que dema-

neu? Ningú de la candidatura és intel·ligent o abnegat, poguent ésser dels vostres?

—Sí, dos n'hi han que poden ésser subrraïllats amb complacència. Per a ells serà el meu sufragi. Així compliré amb el món, amb la norma electoral colectiva; emprò després compliré amb mi mateix, col·locant entremig d'aquests dos candidats oficials, an En Gabriel Alomar, el gloriós, i l'Angel Samblancat, el passional. Jo ja ho he escrit: la meua justícia és petita, però jo faré la meua justícia. Jo voto per la intel·ligència i per la passió, no per l'incomprensio, la dictadura i la riquesa.

PARADOX

La xiulada

ELS maximalistes russos han acabat per acceptar la pau del Kaiser. Totes les seves soflames terribles, totes les seves fórmules lapidàries, han acabat amb una rendició.

La comèdia de les negociacions ha tingut peripècies desorientadores. Ara la pau, ara la guerra. Ara la ruptura, ara l'avinença. Tan aviat semblava que s'encengués l'atxa flamejant de la guerra, com semblava que es sentís els dolços cànics de la pau, entonats per Trotsky amb veu enrogallada.

La comèdia ha estat dolenta, i hem estat a punt de xiular-la en repetides ocasions. Però aqueixa comèdia és una d'aquelles que podia salvar-se pel seu final. Resultava un seguit d'escenes contradictòries i de vegades grotesques, però podia acabar bé o mig-bé. I així com un bell morir tota una vida honora, un bon final d'una comèdia pacifista fa perdonar moltes equivocacions.

La darrera esperança que restava, s'ha esvaït. Hem arribat al final de la comèdia. I resulta pitjor encara que el restant de l'obra. Ara sí que ja ningú ens aguanta els xiulets a la gola. Xiulem als maximalistes, xiulem als imperials, xiulem als còmics dolents de Brest-Litovsk. Avui, la xiulada dels homes de cor i de justícia esclata indignada, estrident, furiosa. El revolucionarisme dels *bolcheviki* no ha fet sinó servir els interessos del Kaiser. La guarda roja ha col·laborat en la obra dels soldats amb casc punxagut.

Davant la consumació de la traïció russa, nosaltres sentim créixer el nostre fervor per la causa dels aliats. I confiem plenament en la victòria, que les heroïques nacions occidentals sabran aconseguir. A l'Occident europeu, reforçat per la cooperació americana, els imperials no trobaran cap Brest-Litovsk.

FULMÈN

Aquest número ha sigut revisat per la censura militar

A guanyar!

En les presents excepcionals circumstàncies no hi ha dret a fixar-se en petiteses que en altres ocasions poden tenir importància però que actualment resulten d'una puerilitat indigna de que se'n faci cas. Tant sols els esperits superficials o escèptics poden no fer-se el degut càrreg del moment solemne que travessa Catalunya.

En les eleccions de demà deu manifestar-se la veritable opinió catalana. La Lliga vol que la nostra terra apareixi com una força conservadora i no vacil·la en acceptar la col·laboració de la carlinada per a accentuar més i més la seva significació de dreta. Per a donar a ses campanyes un aspecte simpàtic vol pendre un caient renovador i pretén agabellar l'amor a Catalunya fent veure que solament en la Lliga pot trobar-se el ver sentiment autonomista.

Contra l'afany de domini de les dretes i contra la seva pretensió d'aparèixer com a úniques defensores de la causa de Catalunya, deu lluitar l'aliança d'esquerres constituïda per republicans i socialistes.

Aquestes eleccions, especialment a Barcelona, tenen cert caràcter de plebiscit. Així ho ha comprès la Lliga i ha tingut interès en sumar a les seves forces, les forces de la extrema dreta inclòent un carlí a la seva candidatura. Seria llastimós que per petits motius, per suïcida indiferència o per manca de fe republicana, Barcelona no demostrés que continuà ésser vigorosament lliberal.

Les dretes poden juntar vinticin mil vots. Encara que les esquerres no sentin aquell entusiasme que els havia fet aconseguir en jornades memorables cinquanta mil sufragis, no volem creure que no quedin encara trenta mil electors republicans o socialistes disposats a fer quedar en bon lloc el nom de la capital de Catalunya, solidant la seva fama de lliberal.

Creiem, doncs, que tots els bons ciutadans aimants de Catalunya i amics de la Llibertat compliran demà el seu deure votant la candidatura republicana i treballant amb entusiasme per a que obtingui una votació que faci honor a la Barcelona republicana.

Deixem les petiteses per a temps menys heroïcs que els actuals.

JEPH DE JESPUIS

Imperatiu de la consciència

A mida que el temps passa anem persuadint-nos de la feblesa amb que persones que el poble ha conegut, fent-ne el seus Mestres, practiquen els bells ideals de la Democràcia. Trista cosa és veure, cada vegada que's presenta una nova lluita electoral, com pels directores de forces republicanes s'obliga a despreciar persones estimades i a canviar cal esborrar renúncies i posar a l'altar de les populars veneracions altres persones que no han fet altra cosa en sa mala vida que robar a la deua Frígia, trepitjar la fe que exalta les multituds fent-les heroïques i triomfadores, servir els interessos il·legítims de les classes empenyades en perpetuar l'estat de misèria de la majoria.

Militar en un partit vol dir callar les possibles fetxories del quefe per avall i votar sempre, això sí, totes les candidatures que't presentin. No obris pas la boca per a replicar, doncs si ho fas seràs un traïdor. I si la consciència rebel·lada trasbalsa el teu cos i et fa perdre l'esma, calla, que no convé donar gust a l'enemic. Pensa si en el curs de la teva vida has trobat alguna ànima pietosa que ha fet quelcom a favor teu i tinguis més en compte la importància del benefici rebut per l'amor a l'ideal.

Una vegada en Vallès i Ribot va dir que votaria la candidatura republicana sense mirar qui eren els que la integraven. Fins ara hem viscut així, en aquest erro llamentable.

Esborrar un nom de la candidatura és donar un vot a l'enemic. Molt bé, però i si el nom que s'esborra és precisament el d'un enemic de les nostres idees de tota la vida? Quina culpa hi té l'elector si els confeccionadors de la candidatura han perdut els escrúpols?

Nosaltres som dels que s'estimen més la honra que'ls barcos, i votarem els noms que'ns poden fer quedar bé. No ens hi avenim a fracassar a gratient.

Una vegada certa figura decorativa del nostre partit va encarar-se'n i ens va dir amb tota la frescura que deviem recordar els beneficis rebuts. I nosaltres, sorpresos davant l'exabrupte, varem replicar que els qui diem servir un ideal com ho és el de la veritable democràcia hem d'estar arreu disposats al sacrifici.

Altra cosa podiem haver-li dit. Podiem haver-li dit que el nostre amor a l'ideal ens havia obligat al sacrifici de la llibertat, al sacrifici de fugir de la pàtria estimada, al sacrifici de no poguer arrocegar una pesseta durant llargs anys, gastades totes en actes enaltidors de les nostres aspiracions redemptores.

I ara, al dir lo que diem, donem una prova de que estem disposats a nous sacrificis sense deixar de banda la defensa de la justícia i l'atac a tota mena de males accions.

Consti, doncs, que nosaltres votem sempre, però que abans d'entregar la papereta al president de mesa ens mirem els noms amb binocles.

I COSTA I POMÉS

Sonata XXI

No sé que dimontri s'empatollen aquests ministres regeneradors amb posar penes i recarrecs als que no vagin a votar. Si al cap d'avall guanyaran tots que deia el mai prou plorat Eduard Calvet. No faig broma, no, *charitas omnia credit* (l'home de bon sentiments s'ho empassa tot) deia Sant Pau (Pau...) i servidor, que de bons sentiments en té per vendre, se creu i s'empassa lo que diuen els diaris tant si se tracta de *El Progreso* com del *Correo* com de *La Veu de Catalunya*.

I de l'entrellat de la lectura de tots aquests diaris i diarets (això va per a *El Poble Català*) n'he tret l'impressió aquesta, la de que tots guanyaran. *Como no?* si ells mateixos ja ho anuncien a sò de tabals?

Agafes el diari d'En Lerroux: Triomf aclaparador de les esquerres, tancarem als de la «Lliga» al quarto fosc, tot és nostre, ara sí que tenim segur l'indiot republicà. Agafes la *Perdiu*: Catalunya, decidament, amb noble gest se treurà de damunt els parassits (oh! noble gest de gratar-se i matar puces entre dos ungles) que li estant xuclant la sang. Amunt els esperits, *sursum corda!*

I qui diu aquests, diu els altres per a *El Liberal* En Pérez de Rozas ja és diputat. Segons *El Correo* ja ho és En Batlle (no l'ex-critic, el carlí), segons *El Diluvio* ja ho és En Pinilla.

D'aquest últim sí que m'en alegraria, m'en alegraria jo i l'Ors me faria companyia. Al cap d'avall no seria més que'l triomf de la santa insistència, que'l facin diputat d'una vegada, que carai! Prou que ho ha gruat pobre Jesús.

Amb qui estic enfadat és amb En Marcellí Domingo, la veritat lo que ha fet amb En Pi i Sunyer no té nom. En Domingo que és molt viu no s'ha donat compte de que don Alexandre ho és més. Pot-ser sí que s'en ha adonat però en tal cas pensaria completament al revés d'un servidor i preferiria ésser cua de llus a cap d'arengada. I cregui, don Marcellí que això de cua de llus esta bé per a un senyor Pic i Pon, però que per vostè no va.

Vaig anar a sentir an En Ventosa. Hi ha via molta gent i ell parlà bella estona. A En Lerroux li tornà les pilotes amb certa traça, adhoc més que amb certa amb molta; lo que no ens acabà de plaire fou veure'l tant neutral, tant neutral que semblava esporuguit. Després en lo referent a la qüestió dels tractats de Comerç amb França, Estats Units,

Anglaterra e Itàlia feu massa el peix, tant massa que el feu del tot i això és enganyar al pròxim. El cincuenta per cent, al menys, dels que anarem a escoltar a don ministre d'Hisenda creiem que ens en faria dos quarts de això. I res, ell mut, sinó s'explicà més clar amb els vinaters del Priorat i el Penadés devien quedar molt poc contents.

Ja esteu enterats de la nova desgràcia en la via del Nort. No sóc mal pensat, però trobo que el rosari de desgràcies ja dura una mica massa. Que tornin a admetre els obrers despedits o que facin lo que vulguin però que s'acabi d'un cop aquesta broma de mal gènere.

Rússia ja ha fet la pau. Els alemanys poden respirar tranquils. Jo d'ells no hi respiraria gaire. Perquè al poble germànic se li encomani el baccilus de Trotsky, bevem-hi.

MORITZ XII

PARLEM A PAMS

Demà, demà, és el gran dia!
Demà, senyors, diu la gent,
o l'Espanya es regenera
o es perd decididament.
En el secret de les urnes
va a fallar-se nostra sort,
i d'elles ha de sortir-ne
la nova vida o la mort.
En moments, doncs, tan solemnes
no't sembla, elector prudent,
que cal parlar de l'assumpt
serena i tranquil·lament?

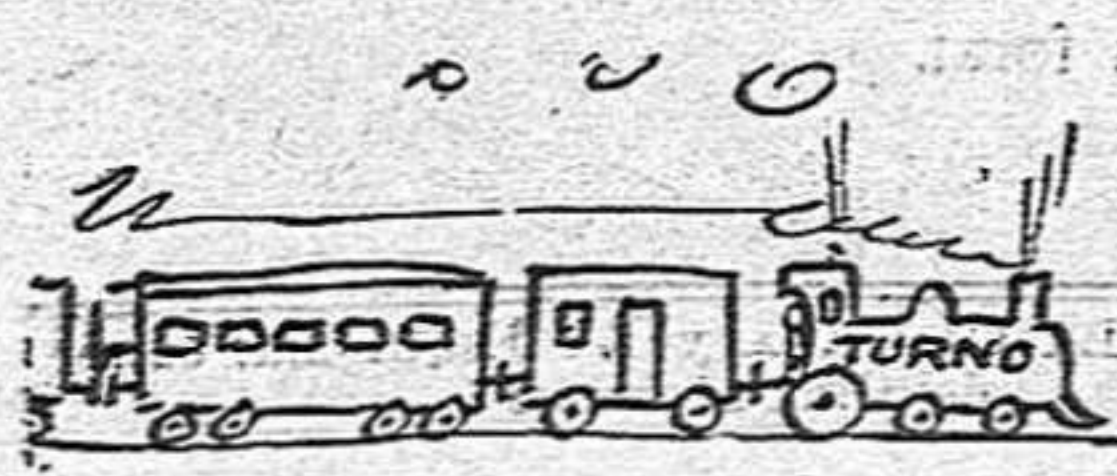
Abans que tot posat serio
i diga'm, clà i català:
previsor, com ets, i digne,
estàs resolt a votà?
Dius que sí, que la consciència
t'impel·leix a fer-ho aixís?...
Molt bé; res tinc que objectar-te;
tu votaràs, però a qui?
Donaràs el teu sufragi
a un tipu desconegut
que sols va en candidatura
perquè els cacics ho han volgut?
Seràs escambell d'un home,
del qual sabs únicament
que'l comitè el patrocina
i que's diu Pau o Climent?...

Aquesta és la part més negra
del problema electoral:
l'ignorància en que el qui vota
es troba del personal.
Perquè, ¿hi ha cosa més trista
que dà el vot a un aixerit
que's titula amic del poble
i que, una volta elegit,
fa a troços l'hermós programa
que li ha servit per triomfar
i es burla amb tot el cinisme
dels que'l varen enlairar?—

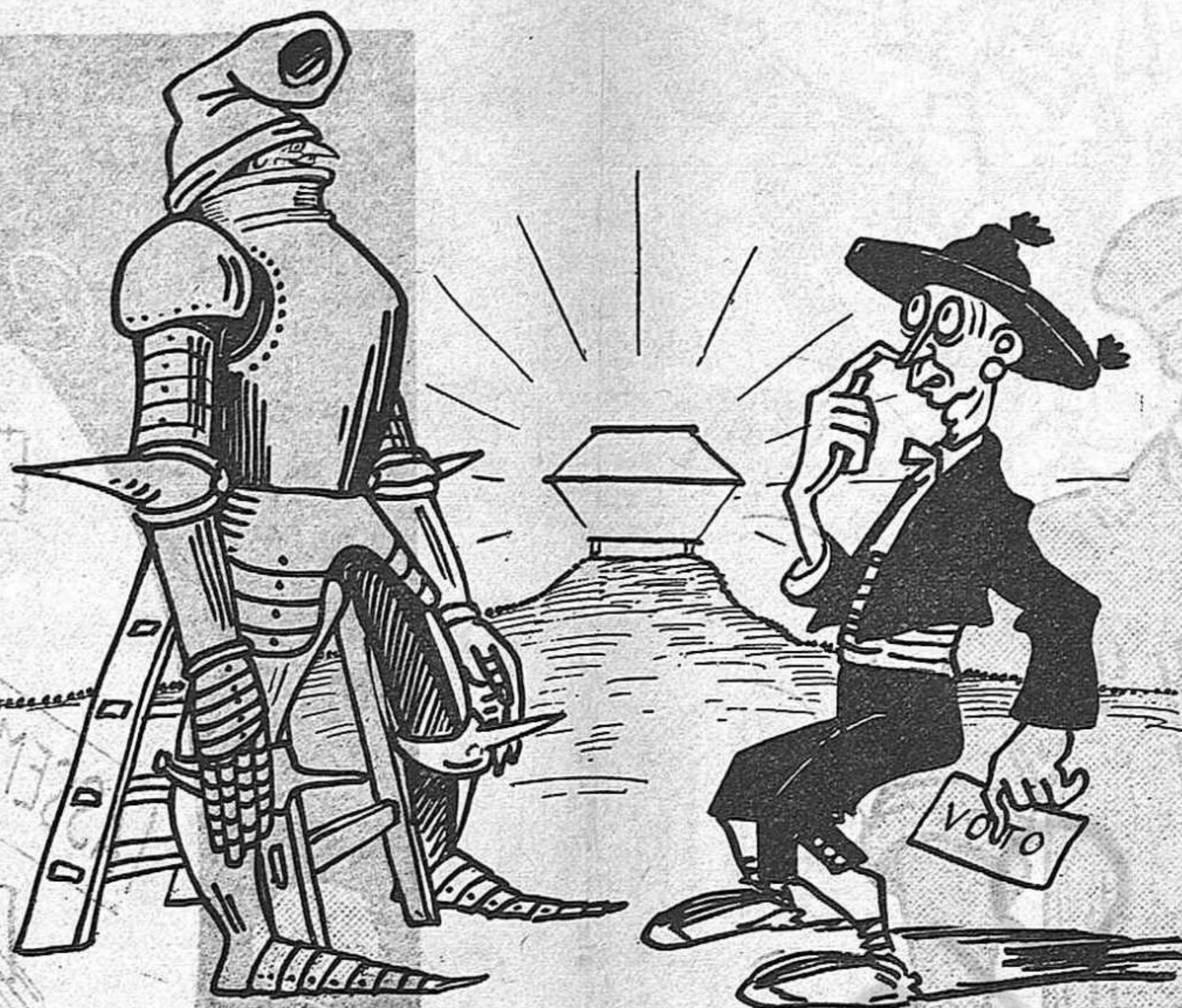
Electors ignocents, pensa-hi
en tot això, pensa-hi bé;
és l'aspecte del sufragi
que més dificultats té.
Mai votis als que l'imposin
ni al que t'està «treballant»,
sinó al que a tu et sembli digne
de sè el teu representant.

¿Vols un candidat ben recte,
ben formal i ben segut?
No'l deixis triar pels altres;
procura triar-te'l tu.
Busca a un home que en sa història
no hi tingui un sol full tacat;
que porti al cor, i no als llavis,
l'amor a la llibertat;
un ciutadà que en sa vida
no hagi sigut regidor,
ni president de cassino
o club regenerador,
que sigui honrat i no digui
a cada moment que ho és,
ni faci gaires discursos
ni estimi massa els diners;
un home, en fi, brau i noble,
i que, al treball consagrat,
no hagi mai tingut ganer
d'arribà a ésser diputat.
Busca'l, corre!, i quan el trobis,
—que, amb paciència, tot pot sè—
vina'm-ho a di... i t'aseguro
que jo també el votare.

C. GUMA

El Papu regionalista

— Si no votes per mi ¿sabs que passarà?
— Què?
— Que guanyaran els altres.

El sufragi femení

SOM lluny d'aquells temps en que quan es parlava dels drets polítics de la dona, era sovingut seriosament el principi de «la dona a la cuina». El sufragi femení ha entrat al terreny de les realitzacions polítiques. Ja a ningú no sembla de bon gust el fer servir el cas de la dona electora per tema de cròniques humorístiques o de sainets.

El feminisme, en son aspecte polític, ha fet ràpids progressos en els darrers anys, sobre tot de la guerra ençà. Avui el problema del sufragi femení pren un tal caràcter d'actualitat, que els governs no s'en poden desinteressar.

La guerra ha posat de relleu el coratge heròic i l'abnegació de les dones. D'altra part, moltes rutines i mols prejudicis han caigut, i hom ha vist les dones exercir amb plè èxit certs oficis i empleus per als quals no se les creia aptes. Han esdevingut, en molts casos, les substitutes dels homes agavellats pels durs oficis de la guerra.

Això fa prop de quatre anys que dura, i això demostra una admirable persistència. No es tracta d'un esforç de moment, d'una fuga passatgera, sinó d'una continuïtat en l'esforç, que és una prova de l'aptitud natural de la dona per a aquelles ocupacions que eren generalment considerades com impròpies d'ella.

Ha conquerit la dona una plaça millor dins la societat, i caldrà que li sigui reconeguda. Si en les hores de perill, l'Estat li ha demanat el seu concurs per a oficis i empleus que es consideraren propis de l'home, i com li pot negar aqueix mateix Estat el dret d'intervenir a la vida política?

Els Estats que han concedit el dret de sufragi a les dones, són ja nombrosos. El nord de l'Europa—Finlàndia i els Estats escandinaus—el tenen establert fa algun temps. I cal dir que els resultats han estat a tot arreu satisfactoris.

Als països llatins l'evolució política en aquest sentit està encara endarrerida. Hi ha al migdia d'Europa forts prejudicis contra el sufragi femení. Els partits de dreta en són contraris, per creure que treu la dona de les seves funcions pròpies i la porta pels perillós camins de la política. I els partits d'esquerra temen que la concessió del vot a la dona serviria, per algun temps almenys, per a donar força als elements ultramontans i teocràtics. «Si concediu el vot a les dones—diuen molts esquerristes francesos, italians i ibèrics—posareu el cens femení a la dispo-

sició dels confessors, i convertireu el confessorari en oficina electoral.»

Però la veritat és que als països on el sufragi femení s'ha implantat, la seva influència ha afavorit a les esquerres i especialment al socialisme. Ja sabem que els pobles del nord de l'Europa són diferents dels del sud. Així i tot, nosaltres creiem que, per damunt de les consideracions i les conveniències de partit, hi ha les raons d'equitat que exigeixen el reconeixement dels drets polítics a les dones. En aquesta i en altres qüestions, els prejudicis anti-femenistes van caient. El sufragi d'un sol sexe, serà aviat substituït a tot arreu, o quasi a tot arreu, pel sufragi dels dos sexes, que és l'únic que mereix en veritat el nom de sufragi universal.

FRAGMENT

ENTRE la gola de l'urb imensa, embolcallada de fosques, resalten els balls carnavalescs encesos de llums fosforescents i efectes sàdics,

com naus d'orgia i bacanal desplegadas en culte de Bacus.

A la porta del ball una mendicant bruta, espellifada, asquerosa, implora caritat. Mes ni tant sols la veuen. Aquells senyors tan elegants, tan pulcres, d'aire senyoriu i refinat com una madona, porten als ulls el desitg d'un sensualisme empedernit i el cor segellat per una aristocràcia maleïda.

La cridòria brutal que de sobte esclata, anuncia el començament de la disbauxa i per la ciutat endormiscada ressona un bramul de bèstia enfollida, com renill de cavall desenfrenat babós de bromera.

La pobre mendicant recorda, allavors, tot el passat de la seva vida. Des d'aquell dia que el seu esperit rebel es redreçà contra el viure apacible de minyona—quan la ciutat fastuosa li brindava un falaguer esdevindre—havia passat solament uns quants anys.

Ella també havia sentit prop, propet, les paraules enganyadores d'algun estudiant que descobrí en ella l'ingenuïtat del seu posat pagesívol, manifest en sa escaiença tosca, i en ses formes arrodonides... Després, ja més elegant, ja més senyora, havia conquerit el Hoc primer en tots els antris de la disbauxa, per la novetat i relativa bellesa de les carns senceres. I com li plavia ensenyar un bon pam de cames com una nena venerada! Quantes voltes s'havia rigut dels vells, quan

provaven de seguir-la amb pas vacil·lant propi de rancis i caducs! En balls de carnestoltes fou la disfrega més esbogerrada, més original; amb xampany havia regat les closques pelades de vells aristocràtics...

I tot això havia passat quasi sense donar-se'n compte, com un somni que s'esvaeix a la matinada, com un llampec.

El ball continuava i trontollava al resso d'aldarull i brams. L'urb tenia fam de lascívia, volia més víctimes encara...

JOAN DUCH

QUE quina devia fer-ne mossèn Pasqual és molt difícil d'endavinar; després de tractar-lo, després de veure'l tan caritatiu, tan humil, tan honest en totes les acepcions de la paraula, hom hauria posat les mans al foc per a respondre de la virtut del nostre heroi i, a pesar de tot, alguna devia de fer-ne i crespia, quan el senyor bisbe se decidí a treure'l de la vicaria d'una gran parròquia de Barcelona, amb bon confessorari, missa de duro diària, funerals de luxe i enterraments de primera, per a portar-lo a un llogaret d'alta muntanya amb dos o tres grops de barraques sucèdanes, que l'obligaven els diumenges a dir més misses que aperitius draga un vicós.

Qualsevol o qualsevolga diria que mossèn Pasqual s'ho prengué a la tremenda com En Pey Ordeix. Errada! Mossèn Pasqual s'ho prengué a la pia.

Anà al poble i feu estudi d'ell. Era pobre. Ell era relativament ric. Sense dir res a ningú tornà a ciutat i tregué de bancs i caixes sos cabals i retornà a sa parròquia.

Mossèn Pasqual ja no porta hàbits quasi més que per a dir misses. De l'una a l'altra va amb el goç i l'escopeta i sempre cau una perdiu o un llorigot per al dinar. Té horts, té camps que treballa ell mateix; ha fundat una mena de caixa per a deixar diners als pagesos amb un rèdit tan petit, que quasi no és rèdit; i ell mateix agafa el càvec, la podadora o l'aixada i trasca pels conreus, propis o dels vèixs. La corona de sa testa no sembla hòstia de pa blanc, sinó del més moreno.

Un dia, a un bisbet nou se li ocorregué visitar, com a pastor, les terres de mossèn Pasqual, i sense avisar-lo se presentà allí. El nostre rector menava una parella de bous i aconduïa ell mateix l'arada. De vestit de capellà, ni rastre.

El bisbet, al passar amb la tartana, digué:
—Bon home, bon home!

—Maní.

—Voldria veure al senyor rector.

—Ja'l veu.

—No fem bromes; sóc el bisbe.

—No'n fem; jo sóc el rector, que's guanya el pa amb el seu treball.

Per fi s'entengueren. Visitarèn l'església, soparen, i al fer-li algunes indicacions el bisbe, mossèn Pasqual respongué:

—I ara! Que no veu que si volgués sortiria diputat?

El bisbet desvià la conversa i li digué:

—I la majordona, mossèn Pasqual; on té la majordona?

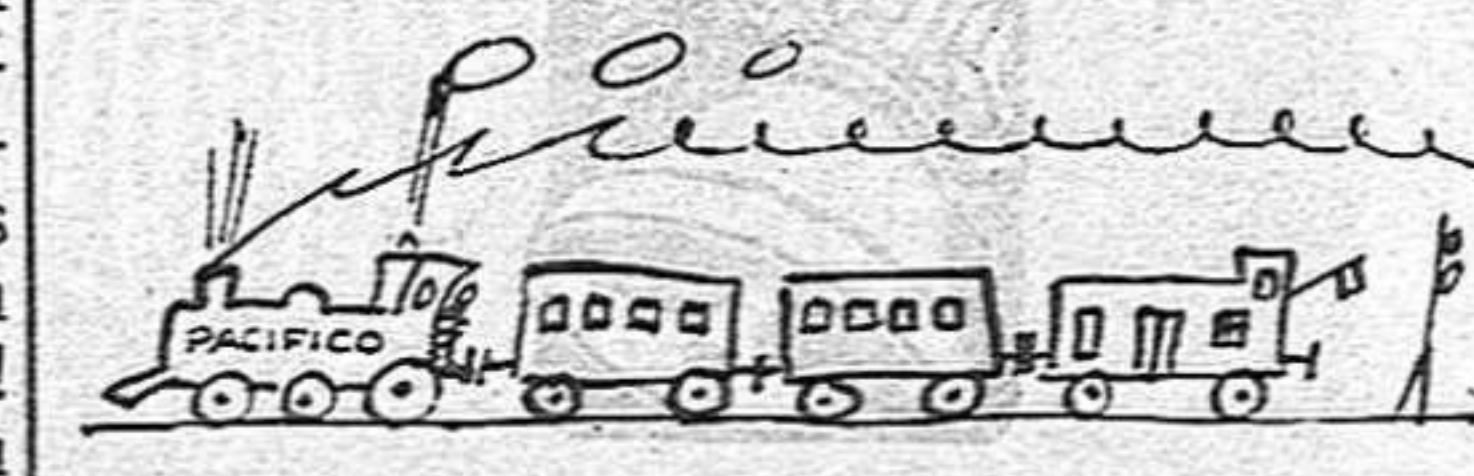
Mossèn Pasqual respongué:

—Vingui, Sa Il·lustríssima.

I li mostrà una berra amb vuit garrins, mentres li deia:

—Es l'única fembra que hi ha a casa. Sant Antoni s'enamorà d'un porc, el feble mossèn Pasqual bé pot fer-ho d'una berra.

Mossèn Pasqual segueix desterrat.

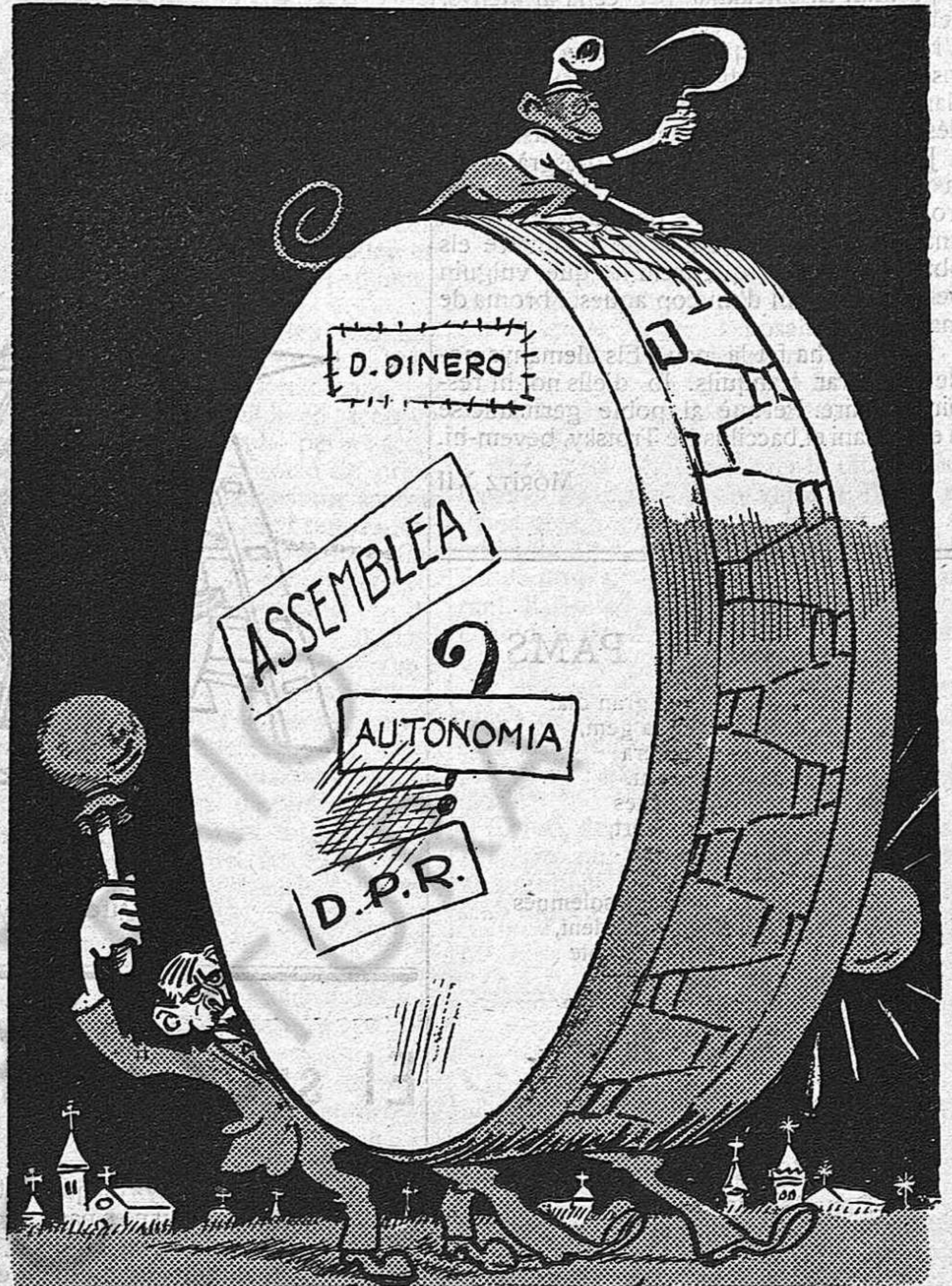

Sistemes de propaganda

—A les urnes, ciutadans!..

—Ciutadans, a les urnes!..

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 8 AL 14 DE FEBRER DE 1918

Per terra

Al front occidental han sovintejat els raids i les lluites de patrulles. En alguns sectors, com a la Champagne i a la vora dreta del Mosa, hi ha hagut violents combats d'artilleria. La gran ofensiva alemanya triga...

Al front oriental, els alemanys han donat per acabat l'armistici, sense donar els vuit dies de temps que pertocaven, i han recomençat les operacions. I és clar: desfet l'exèrcit rus, els alemanys avancen fàcilment en tot el front, havent-se apoderat ja de les ciutats de Dunaburg i de Luck.

Al front italià i al de Macedònia, cap fet important.

Al front de la Palestina, els anglesos han fet un avanç d'alguns quilòmetres en direcció a Jericó.

Per mar

Vuit vaixells patrulles britànics han estat enfonsats al canal de la Manxa per una esquadra de destroyers alemanys.

Per l'aire

L'activitat de l'aviació aliada ha estat extraordinària. Nombrosos establiments industrials i militars alemanys han estat bombardejats repetidament. L'estació de Treves ha estat atacada tres cops i incendiada.

Avions anglesos han atacat les bases de submarins enemics de la costa belga, amb bons resultats.

Avions alemanys han tirat bombes sobre Londres, causant 17 morts i nombrosos ferits.

A París hi hagué un alerta, però l'atac aeri temut no es va arribar a produir.

REPICS

A coacció.

Fabricants i comerciants reben aquests dies una circular de la «Lliga», molt expressiva segons veuran.

La tal circular diu:

«Molt senyors nostres i amics: L'importància que per al Comerç i la Producció de Catalunya tenen les eleccions de Barcelona, ens mou a recomanar-li encaridament que voti i faci votar la candidatura de la «Lliga»...»

Què vol dir això? Que obliguin als obrers a votar la seva candidatura?...

Es que està permesa la coacció, senyor governador?

Firmen la circular En Sedó i altres senyors, que en aquestes hores ja haurien de trobar-se a la Model.

Pobres mauristes!

Estan indignats i amb raó, perquè la «Lliga» no s'ha recordat d'ells i en canvi ha donat un lloc als jaumins.

Com ho voleu fer!

Aixís paga En Francisquet Cambó les bones amistats.

Llegeixo:

«Esta noche, el candidato tradicionalista don Narciso Batlle visitará el Centro de Defensa Social.»

Aquesta visita sí que ens sembla ben inútil. Què en treurà de fer propaganda entre els carques senyors de la Molestia, si ja els té tots convençuts?...

Millor seria que fés un míting a la Barceloneta, a Sans o al Districte quint.

Apa, valent, allí!... A veure si fas algun adicte!...

Tois aquells republicans de bona fè, però poc convençuts de l'excel·lència de la candidatura imposada per *bemols*, votaran an En Bes-teiro.

I faran bé, què carai!

Segons fan córrer veus volàtils, un dels candidats, banquer per més senyes, que's presenta per un districte rural, destina amb caràcter de *gastos d'eleccions* la friolera de quaranta mil duros.

No serà tant!
Si això fos veritat, a quant pagaria els vots aqueix magnànim senyor?

Es que els regala un xalet a cada un?...

Cada hui per allà on l'enfila.
Els demòcrates federalistes votaran només que un nom: Votaran an En Largo Caballero. Justa!...

I fent-ho aixís pot-ser donaran la victòria an En Batlle, el carlinot.

I visquen la Democràcia i els principis d'En Pi i Margall!

Ensenyant l'orella.

Són tan carques, en el fons, els homes de la Plaça de la Cucurulla—clerical havia d'ésser fins el domicili—que s'estimen més ajudar als jaumins que als nacionalistes de l'Unió.

A Vic mateix, protegeixen amb totes les seves forces an En Trias i excomuniquen als que presenten un candidat genuïnament catalanista. Digueu-me si això no és ensenyar l'orella.

Dos dies ha permanescut En Ventosa i Calvell a Barcelona.

El temps de donar la conferència i guillar. Per cert que els seus amics íntims han trobat que estava molt més magre de quan se'n va anar.

I després diran que les casaques de ministre engreixen.

Nosaltres ja ho sabem lo que els treu carns de sobre, tant an ell com an En Rodés: el remordiment.

Demà es treu!... Demà es treu!...

Efectivament aquestes eleccions tenen tot l'aspecte d'un sorteig, d'un joc d'etzar.

Quins seran els candidats agraciats?

Difícil és predir-ho, perquè encara que les respectives autoritats polítiques han predicat tot allò de la candidatura íntegra, és molt possible que's donguin abraçadabrants sorpreses.

Hi haurà elector que barrejarà noms de abducs candidatures; hi haurà qui esborrarà un nom conegut per a posar-n'hi un de *inèdit*...

De manera que les eleccions de demà, més que una capsa closa, seran una olla tapada.

Per a la seva propaganda electoral, la «Lliga» no para de mostrar-se defensora acèrrima dels acords de la famosa Assemblea de juliol.

Paveria, només que paveria!
Qui comença a trencar-los els acords de l'Assemblea?...

Que ho preguntin a l'actual ministre d'Hisenda.

Des de fa alguns dies ha tornat a sortir el valent diari republicà *La Lucha*, ...

Benvingut sia a la palestra.

Uns cartellets molt cridaners, de color vert, han sigut enganxats per les cantonades.

Els cartellets diuen:
«PER LA PAU DE BARCELONA, VOTEU ALS HOMES DE LA «LLIGA»...»

Per la pau!
Be podrien ésser més sincers, i dir:
«Per la tranquil·litat i els bons aliments dels que tenim quatre quartos».

Un republicà «lliguero».

Al terme de Castellvell i Vilar, un titulat republicà treballa contra les esquerres.

Ojo. Es un minyó que va pendre part en la proclamació del que lluita contra d'En Pinilla. No hem de dir als obrers i republicans que tota candidatura que no sigui d'En Pinilla és *sevillana*.

Tot el districte de Manresa ha de votar el nom d'En Jesús Pinilla Fornell.

El senyor Rafecas, mestre de primera ensenyança, no's cansa de posar exemples an En Miranius per a que aprengui de restar.

—Escolta, li diu; si tens catorze pessetes a la butxaca i en perds cinc... que hi tens a la butxaca?...

—Algun forat.